

Če se donos cvetnega prahu nenadoma zmanjša, čeprav so zunanje razmere primerne za njegovo pridobivanje, je to za čebelarja znak, da preveri, kaj se dogaja s čebeljo družino, saj se lahko pripravlja na rojenje oz. prelega.

Če je kakšna družina obolela za poapnelo zalego, iz takega panja odstranimo osmukalno ploščico, da družine ne obremenjujemo še z odvzemanjem cvetnega prahu. Donos peloda je večji ob vlažnem vremenu in v dopoldanskem času. Osmukalniki naj ostanejo nameščeni do konca kostanjeve paše, potem pa osmukalne ploščice odprite. Prav tako osmukalne ploščice odprite, če se pojavi huda suša. Dnevni donosi cvetnega prahu so zelo različni, saj so odvisni od več dejavnikov, npr. od vrste osmukalnika, moči družine, zunanjih razmer in rastlinstva okoli stojišča. Ob dobrih razmerah lahko čebele naberejo tudi do 250 g peloda na dan. Cvetni prah je nujno pobirati vsak dan, prav tako pa moramo osmukalne predalčke vsak dan čistiti pod tekočo pitno vodo.

Leseni osmukalni predalčki zahtevajo posebno skrb, saj se v njih lahko razvije plesen, ki je nikakor ni mogoče očistiti. Zaradi tega priporočamo, da takšne

predalčke po čiščenju posušite na toplem zraku, ki bo preprečil razvoj plesni.

Cvetni prah je mikrobiološko zelo občutljivo živilo, zato je skrb za pridobivanje, primerno obdelavo in hranjenje poglavitnega pomena za ohranitev kakovosti in varnosti tega pridelka. Če želite pridobiti še več znanja o smukanju, obdelavi, shranjevanju, hranilni vrednosti in uporabi peloda, vas vabimo, da se udeležite seminarja o pridelavi cvetnega prahu. ■

V panjih poskrbimo za vosek brez ostankov akaricidov

Andreja Kandolf Borovšak*, andreja.kandolf@czs.si

Vosek v panju je prva posoda za med. Napak, ki jih čebelarji naredimo na tej stopnji, pozneje ne moremo več popraviti. Če je vosek, namenjen pridobivanju medu, onesnažen z akaricidi oz. zdravili, ki jih uporabljamo za zatiranje varoj, se njihovi ostanki lahko znajdejo tudi v medu in drugih čebeljih pridelkih. Prehod teh ostankov iz voska v med in druge čebelje pridelke je odvisen od vrste akaricida in njegove količine v vosku, zato je naša naloga poskrbeti, da med pridobivamo iz voska, v katerem ni ostankov teh sredstev.

Splošna navodila proizvajalcev zdravil in veterinarjev za večino zdravil vključujejo navodilo, da medu ne smemo točiti iz tistih satov, ki so bila pod vplivom zdravil. Glede na to je treba pred zdravljenjem iz panjev odstraniti mediščne sate oziroma medu ne smemo točiti iz satov, ki so bili morebiti premeščeni iz plodišča, v katerem so bili pod vplivom zdravil. Tako bomo zagotovili, da med ne bo vseboval večje koli-

čine ostankov, kot je njihova največja dovoljena vrednost v medu.

Ostanke zdravil lahko v panj vnesemo tudi s satnicami, ki vsebujejo njihove ostanke. Pri predelavi satja v satnice oz. pri običajni pripravi satnic se namreč vanje prenesejo ostanki iz voska, saj jih temperatura ne uniči. Satnice lahko do neke mere očistimo samo z dragim in zahtevnim čiščenjem, ki ni splošno

* Mag., svetovalka JSSČ za zagotavljanje varne hrane

Iz naših čebelarstev je treba odstraniti z ostanki obremenjen vosek

V podjetju Samson Kamnik, d. o. o., je mogoče kupiti večje količine neoporečnega voska brez ostankov akaricidov oz. pesticidov, in sicer v blokih po 3–5 kg ali granulatu. Ob nakupu boste prejeli tudi izvid analize. Intenzivno se ukvarjajo s projektom filtracije in odstranjevanja omenjenih nečistoč iz prinesenega voska. Postopek je v sklepni fazi, tako da bo servis čiščenja voska kmalu na razpolago.

Namen projekta je toliko očistiti vosek iz slovenskih čebelarstev, da ta ne bo več potencialno ogrožal kakovosti medu. Cene analiz so še vedno razmeroma visoke, zato bo treba zbrati večjo količi-

no voska (vsaj 1000 kg), ki ga bodo po ustreznem postopku očistili ter tudi analizirali. Ob zdaj veljavnih cenah bi čiščenje 1 kg voska čebelarja stalo približno 4 EUR (skupaj z DDV).

V Samsonu so na voljo tudi kalupi (www.naravno.info/default.asp?mid=sl&pid=modul_it&wid=5374) in silikonski materiali (www.naravno.info/modrin1kg_katalizatorc-88_30g) za izdelavo kalupov za izdelavo sveč. V bližnji prihodnosti bo mogoča tudi neposredna zamenjava onesnažene-ga voska za sveče.

Samson Kamnik, d. o. o.

v veljavi in ki ceno satnic zagotovo zviša. Če želite biti prepričani, da v satnicah ni nikakršnih ostankov in da te ne ogrožajo vašega medu, kupite satnice iz ekološke proizvodnje ali pa prodajalca povprašajte za izvid analize voska. Ekološke satnice so izdelane iz voska ekološke pridelave, pri kateri je prepovedana uporaba sintetičnih zdravil.

Za zmanjšanje tovrstnih ostankov v naših čebeljih pridelkih moramo iz panjev odstraniti ves vosek, obremenjen z akaricidi, ter vanje vnašati zgolj neobremenjen vosek. To velja tudi za satje v plodišču, saj čebele vosek prenašajo po panju. Tako lahko tudi na novo zgrajen deviški vosek vsebuje ostanke akaricidov, čeprav satje ni bilo nikoli pod vplivom zdravil. Odstranjevanje starega satja iz panja je še posebej pomembno, če to vsebuje akaricide, ki jih v medu ne sme biti.

V okviru lanskega inšpekcijskega nadzora Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin so med 21 pregledanimi vzorci satja v osmih vzorcih našli od 0,058 do 0,071 mg/kg nedovoljene snovi

klorfeninfos. Čebelarska zveza Slovenije je v italijanski laboratorij Neutron poslala v analizo pet satnic različnih proizvajalcev, kupljenih v trgovinah. Vse so vsebovale kumafos, in sicer od 0,84 mg/kg do 5,2 mg/kg, štiri pa so vsebovale tudi od 0,072 mg/kg do 0,28 mg/kg klorfeninfos. Vsebnost klorfeninfos je bila v vseh vzorcih nizka, manj kot 1 mg/kg, kolikor je meja, ki jo nemški raziskovalec Wallner priporoča vsaj za kumafos, bromopropilat in fluvalinat v satnicah, saj je dokazal, da začnejo ostanki teh akaricidov iz voska prehajati v med pri koncentraciji 1 mg/kg voska.

Naša naloga je, da iz našega voska čim prej odstranimo akaricide, to pa lahko naredimo samo z uporabo satnic brez ostankov. Proizvajalci satnic ne morejo izdelati satnic brez ostankov, če smo jim čebelarji prinesli onesnažen vosek. Izdelava satnic iz lastnega voska je smiselno samo, če v vosku ni ostankov akaricidov, zato priporočamo, da se pred izdelavo satnic o tem prepričate z analizami. ■

VZREJALIŠČE ČEBELJIH MATIC GABER

Pri nas lahko kupljene označene čebelje matice prevzamete osebno ali pa vam jih pošljemo po pošti.

Vzrejališče je odobril KIS.

Novacanova ulica 3, 3202 Ljubecna, Tel.: 03/546 14 47, GSM: 031/705 961

KONIGIN
Tovarna čebelarске opreme iz Madžarske

www.konigin-trade.com

Nudimo Vam proizvode s 4-letno garancijo po zelo ugodnih konkurenčnih cenah z dostavo na dom

Obiščite nas na sejmi in izkoristite 10% sejmski popust!
Sejmi: Bjelovar, Pazin, Celje, Zagreb, Opatija in Split

Telefon: +386 31 266 193, +36 70 360 2881 E-mail: fodor@konigin-trade.com